

Statsministeren (Poul Schlüter):

Det skal være lettere at være dansker.

Det var det mål, regeringen for tre år siden satte op for sit arbejde.

Det var ikke nogen tilfældighed, for der var flere og flere mennesker, der følte, at det blev sværere og sværere for dem. De følte en voksende uro og utryghed over for fremtiden.

Det var mennesker, som gerne ville opleve, at der var en mening med og et indhold i deres dagligdag, folk, som kunne lide at have et arbejde at stå op til om morgenen, som kunne lide at skabe noget, sætte noget i gang til gavn for dem selv og samfundet. Og det var mennesker, der tænkte ud over dagen i dag, som begyndte at føle uro for, hvordan deres vilkår – og deres børns – ville blive om nogle år.

Det var egentlig slet ikke så let at være lønmodtager. Arbejdsløsheden var høj. Det var slemt for dem, der var ramt af den. Men hvad værre var: i de år fra 1979 til 1982 steg arbejdsløsheden med gennemsnitligt 30.000 om året. Frygten for at blive arbejdsløs bredte sig til flere og flere. Hvornår bliver det min tur? Hvornår står jeg som langtidsledig med det triste perspektiv, at jeg hvert andet år kan få et jobtilbud, som i de fleste tilfælde ikke fører nogen steder hen? Sådan tænkte dengang mange i dyb alvor, og de spørgsmål blev mere og mere påtrængende, og de blev det jo faktisk for hundredtusinder.

Men nattesøvnen kunne blive lige så urolig for titusinder af små og store erhvervsdrivende. De så deres konkurrenceevne blive forringet. Indtjeningen skrumpede ind, og gæld og renteudgifter steg, så de måtte spørge sig selv: hvornår bliver det min tur til at dreje nøglen om? Det var slet ikke noget teoretisk problem, for der var mange, der måtte gå den vej.

Det var heller ikke let for dem, som havde ideer, som gerne ville sætte noget nyt i gang. De måtte slås med et højt renteniveau og et kraftigt stigende omkostningsniveau, og i mange tilfælde fik pessimismen overtaget over lysten til at gå i gang, for risikoen var for stor.

Eller dem, der gerne ville spare op til et hus eller til at imødegå svigtende erhvervssevne eller for at skabe sig en lidt bedre alder-

dom. Hvordan var deres udsigter med den inflation, vi havde dengang?

Den stigende gældsætning – både gælden til udlandet og statens indenlandske gældsætning – virkede også som et deprimerende tryk. Hvornår ville udlandet sige stop over for det voksende underskud? Og hvad så?

Og statens udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelse voksede år for år. Statens udgifter til forrentning af den indenlandske gæld steg eksplosivt. Hvor længe ville det vare, før der ikke var penge tilovers til en ordentlig hjælp til de gamle, de syge, de handicappede eller til at give vore børn og unge en ordentlig uddannelse?

I det hele taget var vel tilværelsen særlig utryg for dem af os, som havde børn. Hvordan var udsigterne for deres fremtid? Var det blot i færd med at uddanne sig til at gå ind i køen af langtidsledige?

Kort sagt: store dele af befolkningen var faktisk grebet af modløshed, pessimisme og frygt for fremtiden.

Nu er der så gået 3 år, siden en ny regering begyndte sit arbejde. Jeg vil ikke påstå, at det i dag er let at være dansker. Men det er på en lang række af de områder, jeg har nævnt, blevet lettere, end det var for tre år siden. Og vi kan nå et langt stykke videre, hvis vi fastholder den politik, regeringen og et flertal i folketinget har tilrettelagt, hvis vi udbygger den og tilpasser den på de områder, hvor udviklingen hele tiden stiller krav om det.

Det er åbenbart, at en hel del af de problemer, der tyngede os og skabte uro og bekymring hos os, hang sammen med den økonomiske udvikling, som den forløb, indtil den ny politik kunne slå igennem – og det begyndte den at gøre i løbet af foråret 1983. I det hele taget gælder det jo, at vi er nødt til at få skabt orden i økonomien, for at vi kan få løst en række af de problemer, der gør hverdagen lidt sur for os.

Jeg tror, enhver kan se, at der er skabt et bedre klima for vore arbejdspladser. Det markante rentefald og en indkomspolitik, der muliggør en stadig forbedring af konkurrenceevnen, har fjernet den pessimisme, som prægede vore virksomheder og vore igangsættere. Nu tør man sætte noget i gang, nu tør man skabe nye arbejdspladser. Det betyder ikke, at det er alle virksomheder, der har det godt i dag. Udviklingen kræver mange